

Megkezdődött Szegeden a lengyel filmhét

Ünnepélyesen nyitották meg tegnap, csütörtökön Szegeden, a Szabadság filmszínházban a lengyel-magyar kulturális egyezmény megkötésének 30. évfordulója alkalmából rendezett lengyel filmhetet.

Az ünnepségen — amelyen megjelent Kowal Czesław, a Lengyel Népköztársaság budapesti nagykövetségének kulturális tanácsosa, Ogórek Wiesław, a követség munkatársa, Karikás Péter, a Kulturális Minisztérium filmfőigazgatójának helyettes vezetője, valamint dr. Bánfalvi József a megyei pártbizottság tagja, a Radnóti gimnázium igazgatója, dr. Valkusz Pálné, a szegedi városi párt-vegyreajóbizottság tagja — Rácz Tibor, a Szegedi Nemzeti Színház művésze köszöntötte a megjelenteket, majd dr. Müller József, a Csongrád megyei tanács vb. művelődésügyi osztályának vezetője mondtott ünnepi beszédet. Utalt a két nép hagyományos jó kapcsolataira, melyek a két kultúra kölcsönös bemutatásában is megnyilvánulnak. Megállapította, hogy Csongrád és Lódz megyék között kialakult testvéri kapcsolat szép eredménye a mostani lengyel filmhét.

Rácz Tibor bemutatta a közönségnek a díszelőadás filmjének két főszereplőjét: Alicija Jackiewicz-et és Stefan Smidt-et, majd bemutatták a Zsófia c. filmet.

A lengyel filmhét — melynek keretében lengyel plakátkiállítás is nyílt a Szabadság filmszínházban — mai programjában az érdeklődők a *Dulszka asszony erkölcse* című filmet tekinthetik meg.

Szedik a tulipánokat

Ezer négyzetméternyi területen díszlenek tulipánok a szegedi-mihályteleki Új Élet Termelőszövetkezet termálvívvel fűtött üvegházában, ahol már tavasz van. Bonogtatják szirmaikat a virágok, amelyeknek megkezdődött a szedése. Az elmúlt két héten 15 ezer szálát küldték a szegedi üzletekbe, illetve adták át a partnergazdaságoknak, a Budapesten is értékesítő szegedi Felszabadulás Tsz-nek.

A piros, ciklámenrózsaszín, sárga és egyéb változatos, tetszetős színű fajták szaporító anyagát Hollandiából hozatták. Bimbós állapotban, hosszú szárral szedik a tulipánokat, és mindjárt az üvegházban tízesével csomagolják kartondobozokba, mert így nem sínylik meg a szállítást, nem törődnek a virágok.

Könyvtárak, múzeumok a közművelődés szolgálatában

Az új kezdeményezéseknek, művelődési formáknak is tulajdonítható, hogy a közművelődési könyvtárak olvasóinak száma a tévé elterjedése óta sem csökkent: évek óta 56—58 millió könyvet kölcsönöznek — tájékoztatta a sajtó képviselőit Göbney Antal, a Kulturális Minisztérium képzőművészeti és közgyűjteményi főosztályának vezetője csütörtökön a Fészek-klubban.

A múzeumok ez évi gazdag kiállítási programját is ismertette. Kiemelte, a múzeumok tovább keresik azokat az új formákat, amelyekkel az eddiginél is hatékonyabban hozzájárulhatnak a lakosság művelődéséhez, az iskolai oktatáshoz.

*

A Csongrád megyei múzeumok igazgatósága is elkészítette a múlt évi munka mérlegét, és kiűzte idej feladatait. Mint már évek óta, most is kiemelkedő eredményekről számolhatnak be. Már maguk az adatok is beszédesek: 1977-ben a megyében 16 állandó kiállítás, 50 időszakos kiállítás és 39 vándor kiállítás fogadta a közel 400 ezer látogatót. Szegeden a nyolc állandó, tizenöt időszakos és tízenöt vándor kiállításnak alig kevesebb, mint 330 ezer nézője volt. Ehhez, a teljesség kedvéért adalék: a szegedi tárlatokon 78 tárlatvezetést tartottak, és 398 egyéb múzeumi programot (ismeretterjesztő előadást, filmvetítést, hangversenyt, vetélkedőt) rendeztek.

A megyei múzeumi rendszer egészéből most a szegedi Móra Ferenc Múzeum eredményeit igyekezünk leltárba venni. Tevékenységük az ötödik ötéves tervre kidolgozott irányelvek szellemében zajlott a munka minden területén (gyűjtés, konzerválás, tudományos-feldolgozó tevékenység, közművelődési munka). Az elmúlt évi eredmények közé tartozik, hogy végre megszületett a múzeum reprezentatív díszterme, mely a múzeumi rendezvények mellett városi programok lebonyolítására — hangversenyek, előadások, vetítések stb. — is alkalmas. A múlt év végén hozzákezdtek az épület elektromos vezetékeinek felújításához, és az új terméztudományi, illetve néprajzi állandó kiállítás előkészítéséhez. Létrehozták a múzeum közművelődési osztályát, mely elsősorban kiscsoportos foglalkozások keretében, a különböző régiókat és speciális feladatokat (gyerekek, iskolai tanulók, szociális brigádok stb.) megoldására vállalkozott.

A megkezdett munkák mellett a hazai és külföldi kapcsolatok továbbépítése érdekében rendezték meg többek között a pécsi képzőművészek szegedi tárlatát, és a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 60. évfordulóját köszöntve az odesszai képzőművészek szegedi bemutatkozását. Újszerű kezdeményezésként a szegedi kendergyár centenáriumi eseményeként üzemtörténeti bemutatót rendeztek. Szegeden tartották a művészestaurátorok országos konferenciáját, és a régészeti társaság vándorgyűlését. Két új kötettel gazdagodott a múzeumi kiadványok sora, egy magas színvonalú tanulmánykötettel, és Bálint Sándor A szegedi nemzet című monográfiájának első kötetével. Sok új és értékes darral gazdagodott a régészeti, néprajzi, képzőművészeti, helytörténeti és természettudományos gyűjtemény.

Régóta küszködnek a helyi szükségességgel. A régészeti és néprajzi anyag egy részét a domaszéki általános iskolában helyezték el. Ugyancsak nagy és sürgető feladatuk a meglévő hatalmas anyag megóvása, tisztítása, restaurálása és konzerválása. Ezt a munkát nagyban elősegítené, ha létrejönne egy központi laboratórium.

A tudományos és feldolgozó munka minden múzeumi területen nagyot lépett előre, mint a közművelődési és ismeretterjesztő tevékenység. A múzeum harminc szocialista brigáddal kötött szerződést, melynek keretében részint a munkásoknak tárlatvezetéseket, hangversenyeket, vetítéseket rendeznek, részint a brigádok tagjai segédkeznek a szállításkor, ásatásoknál, felfedezéseknél. A szegedi olajmező Március 15. szocialista brigádja például elvégezte egy, majd a Pusztaszeri Nemzeti Emlékparkba kerülő régi traktor teljes karbantartási munkát.

Az 1978-as évre elkészített tervek megvalósítását segíti a díszterem mind nagyobb népszerűsége, de gátolják a felújítási munkálatok. Ez utóbbiak miatt valószínűleg egy-két hónapra be kell zárni a múzeum állandó kiállításait, de a díszterem rendezvényeit ez idő alatt is megtartják. Folytatódnak a Pusztaszeri Nemzeti Emlékpark kialakításának munkálatai, ehhez kapcsolódik, hogy az idén szeretnék felépíteni a leendő falumúzeum két egy-ségét, egy Szeged környéki tanyát és egy makói házat. Folytatják a régi mezőgazdasági gépek gyűjtését, és a Fesztivál-körkép restaurálási munkát. Bővíti a közművelődési és ismeretterjesztő tevékenységet, mind több embert szeretnének megnyerni a múzeumoknak.

Sándorfalvi változások

Tegnap Sándorfalván, a község. Tavaly nyártól új ültetést tartott a nagyközségi közös tanács és a Hazafias Népfront sándorfalvi bizottsága. Dr. Ocsai József tanácselnök beszámolt a lejárt határidejű határozatok végrehajtásáról. Kónya József, a számvizsgáló bizottság elnöke ismertette a múlt évi költségvetés és fejlesztési alap tervének végrehajtását. Bálint Sándorné, a nagyközségi tanács végrehajtó bizottságának titkára az 1977-es esztendő tanácsai gazdálkodásáról adott számot. Írásunk a nagyközség fejlődéséről ad mozaikot.

A hétköznapi csendessége jellemző Sándorfalvára. Nincsenek látványos, darus-paneles építkezések, nincsenek szívet-szemét szomorító, emlékmelengető épületbontások. A hajdani uradalmi falu mostanára már lelökte magáról a múltból örökölt héjat, kikelt magányából, éli mindennapjait. Mindez nem jelenti azt, hogy nem fejlődik, nem formálódik a nagy-

község. Tavaly nyártól új úton járhatnak az autók, a kerékpárok és a lovas kocsik. Megrövidítették a Zsom-bórol induló kövesutat, átvágták a veszélyes, a falut kettéosztó „kunkort”, hogy a falu közepétől a csongrádi műútig gyorsabban elérjenek. Így lett a hajdani garasos útból millós út.

A múltban a piacozókról, az oda járó szegényember napi bevételéről kapta a nevét a majdnem két kilométeres útszakasz, ma az Alkotmány körutat rója az arajáró. Még a nevéből is el-tűntették a múltat a sándorfalviak, hiszen mindnyájuk büszkesége, az egész falu évtizedes álma a hét méter széles út. Jól kiürítette a nagyközségi tanács kasszáját az 1 millió 400 ezer forint, amit az utépítéshez adtak. Bár így is az ő pénzük a kevesebb, hiszen az út több mint hétmillió forintba került. Amióta megépült a „faluátjáró”, a Közúti Építő Vállalat emberei talán már el is feledték Sándorfalvát. Mert nekik ez is csak olyan munka volt,

mint a többi. Szélesebbre vetették, megtoldották a régi, hogy aztán továbbmehessenek.

Persze azért akad még ten-nivalója bőven a tanácsnak, mert az utak némelyike esős időben szinte járhatatlan. Tudják ezt ők is, de nem lehet egyszerre mindent megoldani.

Tavaly hozzáfogott a Szeged és Környéke Virgazdálkodási Társulat, hogy leeresz-szék a faluról a fölösleges vizet. A terv szerint haladtak és kibetonozták a lefolyó-csatornákat több mint négy kilométeren. Az Ady Endre, a Mátyás és az Árpád utcában a csatornákat betonlappal kirakták. És ha az idő engedi, nemsokára befejező-dnek a munkálatok a Hunyadi utcában is, hogy ne pocarasodjanak, ne gázosodjanak el a lefolyók. Úgy kalkuláltak a tanácsnál, mire „megcsapol-ják” Sándorfalvát, eltelik négy-öt esztendő, és elvisz közel tízmillió forintot.

Két éve tanyai orvosi rendelőbe járnak a Kéri dűlő környékiek. Nemrégiben a vizet is odavezették, hogy könnyebb legyen a gyógyítás. Maradt azért dolog az idej esztendőre is. Dócsa törpe vízmű építésébe fogtak, a nagyközségben a Szabadság téri autóbusszfordulót áthelyezik. Eddig ugyanis a buszok a tanácsháza előtt, az útkereszteződésben fordultak meg, ott volt a végállomás. Ahogy elkészült az új út, a buszvezetők „manőverei” akadályozták a közlekedést. Fél kilométernyi kövezett út segít csak a bajon, amit az idő meg is építenek.

Miután két műút áll a sándorfalviak előtt, amelyiken a sörényházi útra kimehetnek, a tanácsagi beszámolókon új buszmegállót sürgettek. Az Ady Endre és a Mátyás utca találkozásához, a Borbála sarokra busz leállósávot és járdaszegítet terveznek, de szóba kerültek más helyek is. Új útburkolat kerül, mintegy 250 méteren a Dózsa György utcába, a saroktól a volt malom épületeig.

Ha mindezek a változások nem is olyan feltűnőek, mint a városban az új panelház-sorok, de a növekedést mérő centi Sándorfalván is többet mutat most, mint korábban. M. T.

Postások tanácskozása

A Szegedi Postaigazgatóság szocialista brigádvezetői-nek területi tanácskozása után, tegnap, csütörtökön a műszaki és fogalmi dolgozók tartottak konferenciát Szegeden, a Postás Művelődési Házban. A három megyéből meghívott hivatalvezetőket és szocialista brigád-vezetőket Keresztes Mihály, az igazgatóság szakszervezeti tanácsának titkára köszöntötte, majd Rózsa István, az igazgatóság vezetője szóbeli megbeszélést adott az írásban kiküldött beszámolókhöz.

Elmondotta többek között, hogy a posta dolgozói az 1977. évi tervet túlteljesítették, annak ellenére, hogy egész évben munkaerőhiánnyal küszködtek. Jó szervezéssel, a munka gépesítésével ellensúlyozni tudták a munkaerőhiányt, s a termelékenység jelentősen növekedett. A szolgáltatások színvonala a tervezett szintre alakult. A levelezési küldemények darabszáma több mint 7 százalékkal, a

hírlapok száma közel 5 százalékkal növekedett és meghaladta a tervezettet.

Forgalmas napokon zsúfolt-ság mutatkozott a hivatalokban, így a szolgáltatás néha akadózott.

A szegedi távbeszélő központ üzembe helyezése után javult a vezetékes távközlés; jelentősen csökkent a váro-közi idő. A telefonközpontok befogadó képessége korlátozott, kihasználtságuk az igazgatóság területén közel 100 százalékos. A telefonra várakozók száma állandóan emelkedik. A múlt év végén már meghaladta a 16 ezer 390-et.

A vita során több javaslat hangozott el, mind a szolgáltatások, mind pedig a hivatali munka korszerűsítésére. Befejezéséért a műszaki forgalmi konferencia résztvevői is csatlakoztak a Láng gyáriak felhívásához. Elhatározták, hogy a munkaver-seny-mozgalmat kiszélesítve közös erővel javítják a posztai szolgáltatásokat.

Szedőkombájnok

A szántóföldi, nagyüzemi zöldbabtermesztést, a konzervgyárak folyamatos ellátását segítő szedőkombájnok sorozatgyártásába fogtak a Hódmezővásárhelyi Mezőgazdasági Gépgyártó Vállalat szentesi üzemében. Az új típusú berendezésből az idén már 280-at adnak át a hazai és a külföldi megrendelőknek. Az országos zöldszécsapó program megvalósításának is fontos eszközei ezek a nagy teljesítményű gépek.

Rendelet

A mezőgazdasági termékértékesítési szerződésekről

A mezőgazdasági termékértékesítési szerződések új jogszabálya egységes értelmezésben, átfogóan szabályozza a korábban sokszor áttekinthetetlen, s részben elavult rendelkezéseket azzal, hogy a szerződéses partnerek alkalmadtán még et-től is eltérhetnek, amennyiben sajátos érdekeik különleges szerződési feltételeket kívánnak. A Polgári Törvénykönyv előírásaival, annak általános elveivel természetesen nem kerülhetnek szembe, az egyéb tekintetben mindenképpen rugalmas szabályozás viszont kétségkívül nagyobb teret enged majd a mezőgazdasági termelés jellegéből adódó, tehát nagyfokú alkalmazkodást kívánó együttműködéshez mind a termelők, mind a felvásárlók, illetve a feldolgozók részére.

A szerződési gyakorlatról korábban idegen volt — és ez a rendelet lényegesebb új vonása — hogy a kétoldalú szerződések létrehozói a tar-

tós, több éves kapcsolatot feltételező megállapodások-nál a közös kockázatvállalás és a nyereségmegosztás elvét alkalmazhatják. Amikor az új szerződés alapján egy-egy gazdaság hosszú távra berendezkedik a felvásárlók, az ipar vagy a külkereskedelelem igényeinek legjobban megfelelő fajta vagy hibrid természetűre, a feldolgozott késztermék vagy az exportra küldött nyers termék értékeiből részt kérhet és kaphat, mégpedig a szerződések előírásainak megfelelő arányban. Mindez nemcsak a termelői biztonságot szolgálja, hanem az ipar, valamint a bel- és a külkereskedelemtel felvásárlási lehető-séget is bővíti, és — ami további előnyt — a mezőgazdasági irányítás szempont-jából is „tervezhetőbbé” teszi a termelést és az ipari feldolgozást.

További új vonás, hogy 10 százalékos szerződés túlteljesítése vagy ilyen mértékű elmaradás miatt nem alkalmazhatnak szankciókat a felvásárlók a termelőüzemekkel szemben. Mindez nem tekinthető valamiféle elvtelen előnynek, miután a mezőgazdasági termelés előre megtervezhetetlen tényezői gyakran kényszerítik elé állítani magukat a gazdákat is, s emiatt nem érheti őket újabb hátrány. Viszont a jogszabály kötbér- és kártérítési kötelezettséget állapít

meg a szerződést saját hibájukból megszegő termelők-ke és természetesen megrendelőikkel szemben is. A kötbér mértékét pontosan meghatározták, de nincs ki-zárva, hogy a szerződéskor-nél nagyobb összegű kártérítést is kiköthessenek, s ennek alapján lehetővé te-gyék, hogy szigorúan eljár-janak a mezőgazdasági termé-kértékesítési kapcsolatban semmiképpen meg nem en-gedhető ügyeskedések ellen.

Az ipar a szerződések tel-jesítését az új jogszabály alapján törvényesen meg-könyvítheti azzal, hogy elő-feldolgozó gépeket, sőt alap-vető speciális művelési esz-közöket ad használatra a gazdaságoknak, annak remé-nyében, hogy alkalmazásuk-kal nő a termelői kínálat, ami egyúttal kiszélesíti a feldolgozás lehetőségeit is.

A jogszabály intézkedik a mennyiségi és minőségi át-vétel rendjéről, összefüggés-ben azzal, hogy a kényel-meskedés, a felületesség vagy a tervszerűtlenség mi-nőségromlást és nagyszegű népgazdasági károkat okoz-hat.

A kistermelőket a jog-szabály alapján a több éves termékértékesítési szerződé-sek után továbbra is megile-ti a felár, s árujuk érté-kesítésére tetszés szerint vá-laszthatják meg a legelő-nyösebb szerződési felté-leket kínáló partnert.